MALTA

QORTI CIVILI
PRIM'AWLA

ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum it-13 ta' Novembru, 2018.

Rikors Numru 76/2014
(Sede Kostituzzjonali)

Josephine Azzopardi f'isimha proprju u bhala prokuratrici tal-imsiefra Anna Maria Saddemi, Patricia Anastasi u Greta Bartolo Parnis

u

b'digriet datat l-4 t'Awwissu, 2016, ir-rikorrenti Greta Bartolo Parnis assumiet l-atti b'mod esklussiv

vs.

L-Onorevoli Prim Ministru, Il-Ministru tal-Kultura, l-Gustizzja u l-Gvern Lokali, l-Avukat Generali u Vincent Bonnett, Carmelo Bonnett u Emmanuel Bonett

Il-Qorti,

1.0. Rat ir-rikors promotur datat it-13 ta' Novembru, 2014, li permezz tieghu r-rikorrenti *nomine* sintetikament esponew is-segwenti, (ara foll 1):

1.1. Illi huma proprjetarji ta' korp ta' 39 appartament maghruf bhala *St. Julian's Court*, Triq is-Sur Fons, San Giljan, mibni fuq art moghtija b'cens perpetwu mill-Markiz John Scicluna;

1.2. Illi b'att datat l-14 ta' Gunju, 1957, *in atti* tan-Nutar Paul Pullicino, l-awtur tar-rikorrenti l-perit Joseph Barbara u l-avukat Joseph Ferdinand Cassar Galea taw l-imsemmi bini b'koncessjoni ta' sub-enfitewsi temporanja lill-Ammiraljat Ingliz ghal 45 sena b'effett mid-data tal-kuntratt, li ghalhekk skada fit-13 ta' Gunju, 2002;

1.3. Illi b'att datat il-5 ta' Dicembru, 1977, il-Gvern ta' Malta akkwista l-imsemmi korp ta' bini;

1.4. Illi sussegwentement l-istess Gvern ghadda l-amministrazzjoni tal-istess korp lis-socjeta` *Holiday Services Co. Ltd.*;

1.5. Illi eventwalment l-appartamenti involuti, fosthom in-numru 25 fi blokka 'C', gew trasferiti lil cittadini Maltin b'titolu ta' subcens temporanju ghaz-zmien li kien ghad fadal mill-perjodu ta' 45 sena tal-koncessjoni sub-enfitewtika temporanja originali tal-14 ta' Gunju, 1957, fuq riferita;

1.6. Illi fl-gheluq tac-cens temporanju fuq riferit, senjatament fit-13 ta' Gunju, 2002, il-Korp ta' bini fuq riferit, flimkien mal-benefikati, irriverta lura ghand is-sidien liberu u frank skont il-kuntratt rilevanti;

1.7. Illi *nonostante* li permezz t'ittra ufficjali datata l-20 ta' Gunju, 2006, ir-rikorrenti interpellaw lill-intimat Carmelo Bonnett biex jirrilaxxa l-appartament numru 25 fi blokka 'C' li kien fil-pussess tieghu in vista tal-iskadenza tac-

cens temporanju tieghu, dan baqa` jokkupa l-fond minghajr titolu fil-ligi;

1.8. Illi ftit wara gie redatt l-Att Numru XVIII tal-2007, li introduca l-artiklu 12 A fl-Ordinanza li Tnehhi l-Kontroll tad-Djar, il-Kap 158 tal-Ligijiet ta' Malta, (minn issa 'l quddiem Kap 158);

1.9. Illi l-artiklu indikat fil-paragrafu precedenti kien b'effett retrospettiv;

1.10. Illi b'effett tieghu l-intimati Bonnett kellhom il-jedd li jibqghu jokkupaw l-imsemmi appartament taht kirja minghand il-persuna li tkun id-detentur tal-enfitewsi jew sub-enfitewsi u taht il-kundizzjonijiet applikabbli skont l-artiklu 12 (2) (i) u (ii) tal-Kap 158;

1.11. Illi skont l-artiklu 12 A tal-Kap 158, l-uniku kumpens dovut lir-rikorrenti hu dak tac-cens precedentement imhallas mizjud skont l-indici tal-gholi tal-hajja ghal mhux aktar mid-doppju u peress li c-cens dovut skont il-kuntratt ta' sub-enfitewsi hu ta' Lm135.00, (ekwivalenti ghal €314.47), u z-zieda skont l-indici tal-gholi tal-hajja jammonta ghal aktar mid-doppju tal-istess ammont il-kumpens li jkun dovut hu ta' mhux aktar minn €628.93 fis-sena;

1.12. Illi b'hekk ir-rikorrenti gew imcahhda milli jirriprendu l-pussess vakanti u t-tgawdija reali tal-proprjeta` taghhom - anki wara l-gheluq tas-sub-enfitewsi temporanja fuq imsemmija peress li l-intimat, in forza tal-artiklu fuq citat, ghandu d-dritt jikkonverti s-sub-enfitewsi f'kirja, bil-konsegwenza li r-rikorrenti qeghdin jigu forzatament privi mill-pussess tal-proprjeta` taghhom minghajr kumpens adegwat bi ksur tal-artiklu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, (minn issa 'l quddiem il-Kostituzzjoni);

1.13. Illi b'hekk ukoll l-artiklu 12 A tal-Kap 158 jippriva li r-rikorrenti mill-pussess tal-appartament in kwistjoni u jnaqqas jew inehhi d-dritt tal-istess ghat-tgawdija tal-proprjeta` taghhom fis-sens tal-artiklu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni tad-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem, (minn issa 'l quddiem, il-Konvenzjoni);

1.14. Illi huma konfrontati b'ligi li ccahhadhom minn dak li skont il-ligi precedenti kien id-dritt taghhom ghall-proprjeta` libera u vakanti minn terzi billi ipparalizzat id-drittijiet tar-rikorrenti;

1.15. Illi permezz tas-sentenza tal-**Prim'Awla tal-Qorti Civili** fl-ismijiet **AIC Joseph Barbara *et* vs. Onor. Prim Ministru *et***, deciza fit-**28 ta' Novembru, 2011**, rigwardanti appartament iehor fl-istess blokka fuq riferita, (ara paragrafu numru wiehed punt wiehed, (1.1.), aktar qabel), il-qorti laqghet it-talba tar-rikorrenti u ddikjarat li:

1.15.1. L-artiklu 12 A tal-Kap 158 jilledi d-dritt tar-rikorrenti ghat-tgawdija tal-appartament numru 51, *St Julian's Court*, Triq is-Sur Fons, San Giljan, kif imharsa mill-Artiklu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni; u

1.15.2. Iddikjarat li l-artiklu 12 A tal-Kap 158 m'ghandux jigi applikat fil-konfront tar-rikorrenti; u

1.15.3. Li l-intimati u/jew successuri taghhom m'ghandhom jiehdu l-ebda beneficcju mill-istess; u finalment

1.15.4. Ikkundannat lill-iStat biex ihallas kumpens lir-rikorrenti ta' €15,000.00;

1.16. Illi ghaldaqstant ir-rikorrenti aderew din il-qorti biex l-intimati jkollhom l-opportunita` jghidu ghaliex din il-qorti m'ghandiex:

1.16.1. Tiddikjara li gew vjolati d-drittijiet tal-esponenti ghall-proprjeta`, ghan-non-diskriminazzjoni u ghas-smigh xieraq kif protetti mill-artikli 38, 39 u/jew 45 tal-Kostituzzjoni, l-artikli 6 u 14 tal-Konvenzjoni, u l-artiklu 1 tal-Ewwel Protokoll tal-istess Konvenzjoni;

1.16.2. Taghti dawk ir-rimedji opportuni inkluz, jekk hemm bzonn, li tigi dikjarata nulla jew

inapplikabbli *in parte* jew *in toto* il-ligi, inkluz l-artiklu 12 A tal-Kap 158;

1.16.3. Tordna l-izgumbrament tal-intimati Bonnett mill-appartament in kwistjoni jew li l-intimati Bonnett jew l-aventi kawza taghhom ma jaghmlux uzu u/jew ma jiehdu l-ebda beneficcju mill-imsemmi artiklu 12 A tal-Kap 158;

1.16.4. Tillikwida dak il-kumpens gust dovut lir-rikorrenti b'riserva ghall-likwidazzjoni tad-danni fi stadju opportun;

1.16.5. Bl-ispejjez kontra l-intimati;

2. Rat id-digriet taghha datat iz-19 ta' Novembru, 2014, li permezz tieghu appuntat l-istess rikors promotur ghas-smigh ghall-udjenza hemm indikata, (ara foll 4);

3.0. Rat ir-risposta tal-intimati datata t-3 ta' Dicembru, 2014, li permezz taghha il-Prim-Ministru, il-Ministru tal-Kultura, l-Gustizzja u l-Gvern Lokali u L-Avukat Generali, sintetikament irrispondew bil-mod segwenti, (ara foll 12):

3.1. Illi jikkontestaw l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet tar-rikorrenti *stante* li infundati;

3.2. Illi **preliminarjament** jissottomettu sintetikament is-segwenti, (ara foll 12):

3.2.1. Illi l-intimati Prim Ministru u Ministru fuq riferiti mhumiex il-legittimi kontradittur *ai termini* tal-artiklu 181 B tal-Kap tal-Ligijiet ta' Malta, (minn issa 'l quddiem Kap 12) u ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju;

3.2.2. Illi r-rikorrenti ghandhom igibu prova tat-titolu minnhom vantat fuq l-appartament 25, Blokka 'C', *St Julian's Court*, Triq is-Sir Fons, San Giljan;

3.2.3. Illi r-rikorrenti ma jistghux jilmentaw dwar il-perjodi li gew qabel ma saru sidien tal-proprjeta` in kwistjoni;

3.2.4. Illi l-artiklu 38 tal-Kostituzzjoni mhux applikabbli;

3.2.5. Illi r-rikorrenti ma jistghux jinvokaw l-anti-Kostituzzjonalita` jew l-anti-Konvenzjonalita` tal-artiklu 12 A tal-Kap 158 *stante* li l-awturi tal-koncessjoni enfitewtika qatt m'oggezzjonaw ghall-konverzjoni f'kera favur l-intimati Bonnett, u dejjem accettaw il-kera, u konsegwentement, kwantu successuri tal-aventi kawza taghhom, ir-rikorrenti huma prekluzi milli jannullaw dak li ma ridux jaghmlu l-awturi taghhom;

3.3. Illi fil-**mertu**, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, jissottomettu sintetikament is-segwenti, (ara foll 13):

3.3.1. Illi bi zvista r-rikorrenti ccitaw l-artiklu 38 tal-Kostituzzjoni mentri l-artiklu rilevanti hu is-37 *stante* li hu dan l-artiklu li jittratta t-tehid forzuz ta' proprjeta`;

3.3.2. Illi biex jiskatta dan l-artiklu wiehed irid jigi zvestit minn kull dritt ta' proprjeta`;

3.3.3. Illi fil-kaz in dizamina dan ma jirrizultax peress li bl-operat tal-artiklu 12 A tal-Kap 158 ir-rikorrenti ma tilfux il-jeddijiet taghhom kollha fuq il-proprjeta` *de quo*;

3.3.4. Illi l-artiklu in kwistjoni jikkontrolla l-uzu tal-proprjeta` izda ma jammontax ghad-deprevazzjoni totali tal-proprjeta`;

3.3.5. Illi ghalhekk l-artiklu 37 tal-Kostituzzjoni ma japplikax;

3.3.6. Illi skont il-"*proviso*" tal-Ewwel Artiklu tal-Ewwel Protokoll tal-Konvenzjoni l-iStat ghandu kull dritt li jghaddi l-ligijiet li jidhirlu xierqa biex jikkontrolla l-uzu tal-proprjeta` fl-interess generali;

3.3.7. Illi skont il-gurisprudenza tal-Qorti ta' Strasburgu, l-iStat igawdi diskrezzjoni wiesgha biex jidentifika

x’inhu mehtieg fl-interess generali u biex jistabbilixxi l-mizuri mehtiega ghall-harsien tal-interess generali;

3.3.8. Illi l-artiklu 12 A tal-Kap 158 hu mahsub biex jipprotegi persuni li jigu mkeccija minn darhom f’gheluq il-perjodu tal-enfitewsi jew sub-enfitewsi, u ghalhekk jikkostitwixxi mizura legittima u mhux kontra l-Konvenzjoni;

3.3.9. Illi anke jekk ir-rikorrenti jilmentaw li qed igorru piz sproporzjonat peress li l-kera li qed jircievu ma tirriflettix il-valur reali, dan ma jigix rimedjat bit-tnehhija tal-artiklu 12 A tal-Kap 158;

3.3.10. Illi permezz tal-Att X tal-2009 u tal-artiklu 1531 C tal-Kap 16, il-valur tal-kera beda joghla kull tlett (3) snin, f’dan il-kaz ghal €629.93 fis-sena, li mhux ammont daqstant sproporzjonat;

3.3.11. Illi l-protezzjoni tal-kera taht l-artiklu 12 A tal-Kap 158 mhix perpetwa;

3.3.12. Illi f’dawn il-kazi t-tiswijiet involuti jmissu biss lill-okkupant;

3.3.13. Illi ghalhekk, l-allegazzjoni tar-rikorrenti li ma tezistix proporzjonalita`, ma treggix;

3.3.14. Illi s-sentenza **Barbara et vs. Prim Ministru et** fuq riferita, (ara paragrafu numru wiehed punt hmistax, (1.15.), aktar qabel), torbot biss lill-partijiet f’dik il-kawza u mhix applikabbli ghal terzi;

3.3.15. Illi l-artiklu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artiklu 6 tal-Konvenzjoni jipprovdu ghall-garanziji procedurali u m’hemm l-ebda accenn fir-rikors promotur kif dawn gew miksura;

3.3.16. Illi fir-rigward tal-artiklu 45 tal-Kostituzzjoni u l-artiklu 14 tal-Konvenzjoni r-rikorrenti ma jindikawx fuq liema kawzali gew diskriminati u ma jaghmlu l-ebda paragun ma sitwazzjonijiet simili;

3.3.17. Illi l-ligi fir-rigward tapplika indiskriminatament;

3.3.18. Illi **dato ma non concesso**, li gew lezi d-drittijiet tar-rikorrenti, kemm taht il-Kostituzzjoni u taht il-Konvenzjoni, r-rimedji mitluba mhux gustifikati;

3.3.19. Illi ghalhekk it-talbiet tar-rikorrenti ghandhom jigu respinti;

3.3.20. Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti;

3.3.21. Salv risposti ulterjuri;

4.0. Rat ir-risposta datata l-5 ta' Dicembru, 2014, li permezz taghha l-intimati Vincent, Carmelo u Emmanuel Bonnett, irrispondew sintetikament bil-mod segwenti, (ara foll 17):

4.1. Illi mhuwiex il-legittimi kontraditturi ghaliex mhumiex l-iStat;

4.2. Illi kontra s-sentenza citata mir-rikorrenti hemm sentenza ohra tal-Qorti Kostituzzjonali li ssosstni bil-maqlub ta' dak li tghid l-imsemmija sentenza;

4.3. Illi s-sentenza hemm citata m'ghamlet l-ebda avviz lill-Ispeaker biex il-Parlament jirregola ruhha;

4.4. Illi ghalhekk il-ligi ma gietx mibdula;

4.5. Illi l-iStat ghandu parametri wiesgha li jaghmel ligijiet biex jikkontrolla l-proprjeta`;

4.6. Illi ghalhekk il-ligi ma tmurx kontra l-Kostituzzjoni jew il-Konvenzjoni;

4.7. Illi r-rikorrenti ma jistghux jitolbu l-izgumbrament tal-intimati f'kawza kostituzzjonali;

4.8. Illi kieku kellhom jigu zgumbrati l-intimati jkunu vittmi ta' vjolazzjoni tal-artikli 6 u 8 tal-Konvenzjoni;

4.9. Illi l-izgumbrament jilledi d-dritt tal-"*legitimate expectation*" tal-intimati billi imxew fuq il-ligi;

4.10. Illi l-artiklu 12 A tal-Kap 158 la jivvjola l-Kostituzzjoni u lanqas il-Konvenzjoni ghaliex hemm drittijiet kemm ghas-sid, kemm ghal min jghix f'post mikri, kemm ukoll ghas-socjeta`;

4.11. Salv risposti ulterjuri;

5. Rat id-digriet taghha datat is-7 t'April, 2016, li permezz tieghu innominat lill-perit tekniku hemm indikata ghall-iskopijiet hemm indikati, (ara foll 158);

6. Rat id-digriet taghha datat il-21 ta' Novembru, 2017, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kaz bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 224);

7. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti datata z-17 ta' Jannar, 2018, (ara foll 225), flimkien ma dik tal-intimati Prim Ministru, Ministru fuq riferit u tal-Avukat Generali datata il-25 ta' Jannar, 2018, (ara foll 235);

8. Rat il-verbal datat it-8 ta' Marzu, 2018, fejn l-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet kollha infurmaw lill-qorti li kienu ser jaghmlu l-ahhar tentattiv biex jippruvaw jilhqu transazzjoni, (ara foll 260);

9. Rat il-verbal datat it-30 ta' Mejju, 2018, li permezz tieghu l-abbli rapprezentanti legali kollha tal-partijiet infurmaw lill-qorti li kienu qed jistriehu fuq is-sottomissjonijiet skritti taghhom, (ara foll 261);

10. Tirrileva pero` li l-intimati Bonnett ma intavolawx in-nota ta' sottomissjonijiet taghhom skont kif dekretat;

11. Semghet ix-xhieda prodotta;

12. Ezaminat id-dokumenti esebiti flimkien mad-dikjarazzjoni guramentata pprezentata;

Ikkunsidrat:

13.0. Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament elenkati bil-mod segwenti:

13.1. Illi r-rikorrenti huma proprjetarji ta' korp ta' 39 appartament maghrufa bhala *St. Julian's Court*, Triq is-Sur Fons, San Giljan, fosthom l-appartament li fih jirrisjedu l-intimati, mibnija fuq art li nghatat b'enfitewsi perpetwa minn Scicluna *Estates*;

13.2. Illi b'att redatt minn Nutar Dottor Joseph Cachia datat is-26 ta' Settembru, 1984, (ara foll 28), l-intimati Bonnett akkwistaw l-appartment riferit fil-paragrafu precedenti numru 25, fi Blokka 'C', *St. Julian's Court*, Triq is-Sur Fons, San Giljan, b'koncessjoni sub-enfitewtika temporanja ghall-perjodu ta' 45 sena b'effett mill-14 ta' Gunju, 1957, (ara foll 29);

13.3. Illi l-imsemmija koncessjoni sub-enfitewtika ghalqet fit-13 ta' Gunju, 2002;

13.4. Illi wara li skadiet l-imsemmija koncessjoni, l-intimati baqghu jokkupaw l-imsemmi appartament, (ara foll 24);

13.5. Illi wkoll wara li skadiet l-imsemmija koncessjoni, gie fis-sehh l-Att Numru XVIII tal-2007 li emenda l-Kap 158;

13.6. Illi anke f'dan iz-zmien li fih saru operattivi l-emendi indikati fil-paragrafu precedenti, l-intimati Bonnett kienu ghadhom jirrisjedu fl-imsemmi appartament, u fil-fatt ghadhom hemm jirrisjedu anke fil-prezent, (ara foll 24);

13.7. Illi skont l-artiklu 12 A tal-Kap 158 l-intimati ghandhom id-dritt li jibqghu jokkupaw l-imsemmi appartament;

13.8. Illi konsegwenza tal-istess, ir-rikorrenti jsosstnu li gew imgeghlha jidhru f'relazzjoni kuntrattwali ta' lokazzjoni ghal zmien indefinit *nonostante* l-fatt li l-koncessjoni sub-enfitewtika kienet gia` skadiet, (ara foll 25);

13.9. Illi l-espert tekniku debitament nominata minn din il-qorti stabbiliet is-segwenti:

13.9.1. Illi l-valur fis-suq tal-appartament in dizamina fl-istat odjern hu ta' mitejn u tletin elf euro, (€230,000.00), (ara foll 165);

13.9.2. Illi l-valur lokatizju fis-suq tal-appartament in dizamina fl-istat odjern hu ta' seba' mija u ghoxrin euro, (€720.00), fix-xahar, jew ta' tmint elef sitt mija u erbghin euro, (€8,640.00), fis-sena, (ara foll 166);

13.10. Illi permezz t'ittra ufficjali datata l-20 ta' Gunju, 2006, ir-rikorrenti talbu lill-intimati Bonnett biex jirrilaxxaw l-appartament in kwistjoni, (ara foll 38);

13.11. Illi minkejja l-istess, l-intimati Bonnett baqghu jirrisjedu fl-appartament *de quo*, ghalkemm bdew jiddepozitaw il-kera il-qorti peress li r-rikorrenti bdew jirrifjutaw li jaccettaw l-istess, (ara foll 27);

Ikkunsidrat:

14.0. Illi permezz tal-procedura in dizamina r-rikorrenti qed jittantaw iwaqqghu l-ligi li permezz taghha l-intimati qed jokkupaw l-appartament in dizamina, u konsegwentement qed jitolbu wkoll:

14.1. Illi l-appartament in kwistjoni jigi ritornat lura ghandhom;

14.2. Illi jinghataw ukoll kumpens in vista tal-ksur tad-drittijiet fundamentali taghhom;

Ikkunsidrat:

15.0. Illi fir-rigward tal-**eccezzjonijiet preliminari** sollevati mill-Prim Ministru, l-Ministru fuq riferit, u l-Avukat Generali jinghad sintetikament is-segwenti:

A. Legittimu Kontradittur:

15.1. Illi a skans ta' dilungar inutili jinghad li a bazi tal-artiklu 181 B tal-Kap 12, *stante* li fil-procedura in dizamina qed tigi attakkata l-kostituzzjonalita` tal-artiklu 12 A tal-Kap 158, l-intimat li ghandu jwiegeb ghal din il-pretensjoni tar-rikorrenti hu unikament l-intimat Avukat Generali;

15.2. Illi ghalhekk il-Prim Ministru u l-Ministru hawn ikkoncernat ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju;

Ikkunsidrat:

16. **B. Prova tat-Titolu:**

16.1. Illi fil-paragrafu 27 tan-nota ta' sottomissjonijiet taghhom l-intimati kkoncernati esprimew l-accettazzjoni taghhom tal-fatt li:

> "... ir-rikorrenti ... ghandha dritt ta' proprjeta` fuq l-appartament mertu ta' din il-kawza," (ara foll 240);

16.2. Illi konsegwentement, m'hemm xejn aktar x'jinghad f'dan ir-rigward;

Ikkunsidrat:

17. **C. Nuqqas t'Applikabilita` tal-Artiklu 38 tal-Kostituzzjoni:**

17.1. Illi l-imsemmi artiklu 38 jittratta t-tfittix fuq il-persuna jew fuq il-proprjeta`;

17.2. Illi dan l-artiklu jirrizulta li hu estraneu ghall-vertenza in dizamina, u ghalhekk irrilevanti;

17.3. Illi in effetti din il-qorti tqis l-istess bhala semplicement *lapsus calami*, anke wkoll ghaliex fil-paragrafu 7 tar-rikors promotur hemm referenza espressa ghall-artiklu 37 tal-Kostituzzjoni;

17.4. Illi *di piu`*, anke mis-sustanza tal-premessi l-ohra postulati mir-rikorrenti jirrizulta assodat li l-intendiment tar-rikorrenti fil-kuntest tal-fattispeci tal-kaz kien li r-riferenza kellha tkun ghall-artiklu 37 u mhux ghall-artiklu 38 tal-Kostituzzjoni;

17.5. Illi *nonostante* is-suespost, jirrizulta wkoll li r-rikorrenti fl-ebda hin ma talbet id-debita korrezzjoni fir-rigward;

17.6. Illi fid-dawl tal-fatt li jirrizulta li hemm eccezzjoni specifika rigwardanti din is-sitwazzjoni l-qorti m'ghandha l-ebda alternattiva hlief li ghar-ragunijiet esposti takkolji t-tielet eccezzjoni *de quo*;

Ikkunsidrat:

18. **D. L-Artiklu 12 A tal-Kap 158:**

18.1. Illi *stante* li r-rikorrenti qatt ma zgumbraw lill-intimati Bonnett wara li kien skeda is-sub-enfitewsi in kwistjoni, allura irrikorrew ghall-artiklu 12 A tal-Kap 158;

18.2. Illi jigi sottolineat li l-fatt li r-rikorrenti ma zgumbrawx lill-intimati Bonnett wara tali skadenza dan bl-ebda mod ma jfisser li allura r-rikorrenti huma prekluzi milli jittentaw il-procedura odjerna ghal dikjarazzjoni ta' ksur tad-drittijiet fundamentali taghha;

18.3. Illi konsegwentement, din l-eccezzjoni preliminari ghandha tigi respinta;

Ikkunsidrat:

19. Illi fir-rigward tal-**mertu** jinghad sintetikament is-segwenti:

A. L-Artiklu 12 A tal-Kap 158:

20. Illi fid-dawl tal-artiklu 12 A(1) tal-Kap 158, ir-rikorrenti m'ghandiex dritt titlob lura l-pussess tal-appartament de quo minghand l-intimati;

21. Illi jirrizulta li l-koncessjoni sub-enfitewtika skadiet qabel ma dahlet fis-sehh l-emenda introdotta bl-Att XVIII tal-2007 – senjatament l-artiklu 12 A(4) tal-Kap 158 li jistipula s-segwenti:

> "Id-disposizzjonijiet ta' dan l-artiklu ghandhom japplikaw ukoll fil-kazijiet kollha fejn ghad illi l-enfitewsi jew sub-

enfitewsi l-aktar recenti tkun ghalqet qabel l-1 ta' Lulju 2007, il-persuna li kienet l-enfitewta jew is-sub-enfitewta fl-enfitewsi jew sub-enfitewsi l-aktar ricenti tkun ghadha tokkupa d-dar bhala r-residenza ordinarja taghha f'dik id-data";

22. Illi fis-sentenza taghha l-**Prim'Awla tal-Qorti Civili (Sede Kostituzzjonali)** fl-ismijiet **AIC Joseph Barbara *et* vs. L-Onorevoli Prim Ministru *et***, datata t-**28 ta' Novembru, 2011**, irriteniet is-segwenti fir-rigward, senjatament li dan il-provediment indikat fil-paragrafu precedenti:

> "... jidher li jfisser li min kien qieghed jokkupa fond illegalment ghaliex il-koncessjoni enfitewtika jew sub-enfitewtika tkun skadiet u ma setax jiggranfa ma' xi provvediment ta' qabel l-emendi ntrodotti bl-Att XVIII tal-2007, inghata dritt personali (kirja) bis-sahha ta' ligi. Dan ifisser li d-dritt inghata b'effett retroattiv lil min kien qieghed jokkupa fond bla titolu, u min kellu d-dritt jirkupra l-pussess vakanti tal-fond sab ma' wiccu sitwazzjoni li zgur ma kienx qieghed jistenna";

Ikkunsidrat:

23. Illi rigward l-**allegat ksur tad-drittijiet fundamentali kif sanciti fil-Kostituzzjoni u fil-Konvenzjoni** jinghad sintetikament is-segwenti:

A. L-Artiklu 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artiklu 6 tal-Konvenzjoni:

24. Illi r-rikorrenti tilmenta li sofriet lezjoni tad-drittijiet fundamentali taghha kif sanciti taht dan il-Kap;

25. Illi f'dan ir-rigward l-intimat Avukat Generali jirribatti fl-eccezzjoni numru 12 (ara foll 15), li waqt li l-imsemmija artikli jipprovdu ghall-garanziji procedurali ghal smigh xieraq, ir-rikors promotur ma jaghti l-ebda hjiel dwar kif dawn id-drittijiet fundamentali gew allegatament vjolati fil-konfront taghha;

26. Illi fi kwalunkwe kaz, l-intimati jsosstnu li l-garanziji ta' smigh xieraq tar-rikorrenti qatt ma gew pregudikati;

27. Illi in vista tal-istess isosstnu wkoll li d-drittijiet fundamentali in dizamina tar-rikorrenti ma gewx lezi;

28. Illi l-artiklu 39(2) tal-Kostituzzjoni jistabbilixxi s-segwenti:

> "Kull qorti jew awtorita` ohra gudikanti mwaqqfa b'ligi ghad-decizjoni dwar l-ezistenza jew l-estenzjoni ta' drittijiet jew obbligi civili ghandha tkun indipendenti u imparzjali; u meta l-proceduri ghal decizjoni bhal dik huma mibnija minn xi persuna quddiem qorti jew awtorita` ohra gudikanti bhal dik, il-kaz ghandu jigi moghti smigh xieraq gheluq zmien ragonevoli";

29. Illi f'dan ir-rigward tas-smigh xieraq l-artiklu 6 tal-Konvenzjoni jistabbilixxi is-segwenti:

> "Fid-determinazzjoni tad-drittijiet civili u ta' l-obbligi tieghu ... kulhadd hu intitolat ghal smigh imparzjali u pubbliku fi zmien ragonevoli minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'ligi ...";

30. Illi l-qorti ma tqisx li dan l-ilment tar-rikorrenti hu wiehed gustifikat;

31. Illi l-fatt wahdu li l-Att XVIII tal-2007 iddetermina l-*quantum* tal-kera ma jirrendiex ekwivalenti ghal stat ta' cahda ghall-access ghall-qrati;

32. Illi ghandu jkun pacifiku li mill-mument li giet fis-sehh il-ligi in dizamina indikata fil-paragrafu precedenti r-rikorrenti kellha ghad-dispozizzjoni taghha d-dritt li tadixxi quddiem il-qrati biex hemm tkun tista' tivvanta kwalunkwe pretensjoni li kien jidhrilha xierqa fir-rigward;

33. Illi fil-fatt, l-istess proceduri odjerni huma ezempju car tal-uzu ta' dan id-dritt t'access quddiem qorti indipendenti u imparzjali;

34. Illi ghalhekk hi l-fehma ta' din il-qorti li ma jirrizultax dan in-nuqqas vantat mir-rikorrenti, u konsegwentement, din il-lanjanza taghha ghandha tigi respinta u, ghall-istess ragunijiet, it-12 -il eccezzjoni sollevata mill-Avukat Generali ghandha tigi akkolta;

Ikkunsidrat:

B. L-Artiklu 45 tal-Kostituzzjoni u l-Artiklu 14 tal-Konvenzjoni:

35. Illi f'dan ir-rigward, fl-eccezzjoni numru 13 l-Avukat Generali isosstni li r-rikorrenti ma tispecifikax fuq liema kawzali jew stat giet diskriminata r-rikorrenti u li lanqas allacjat id-diskriminazzjoni allegata ma' xi wiehed mid-drittijiet fundamentali protetti mill-Kostituzzjoni u il-Konvenzjoni, (ara foll 15);

36. Illi l-istess intimat ikompli jemfasizza li biex wiehed jitkellem dwar diskriminazzjoni dan ghandu jipparaguna sitwazzjonijiet li oggettivament ikunu simili ghal xulxin;

37. Illi meta jsir dan il-paragun fejn is-sitwazzjoni tar-rikorrenti titqabbel ma ohrajn suggetti ghal sub-enfitewsi temporanja, l-intimat Avukat Generali jsosstni li r-rikorrenti ma gietx zvantaggata;

38. Illi l-**artiklu 45 tal-Kostituzzjoni** jistipula is-segwenti:

> "1. ... ebda ligi ma ghandha taghmel xi disposizzjoni li tkun diskriminatorja sew fiha nnifisha jew fl-effett taghha";
>
> "2. Hadd ma ghandu jigi trattat b'mod diskriminatorju minn xi persuna li tagixxi bis-sahha ta' xi ligi miktuba jew fil-qadi tal-funzjonijiet ta' xi kariga pubblika jew xi awtorita` pubblika";
>
> "3. F'dan l-artiklu l-kelma "diskriminatorju" tfisser ghoti ta' trattament differenti lil persuni differenti attribwibbli ghal kollox jew principalment ghad-deskrizzjoni taghhom rispettiva skont ir-razza, post ta' origini, opinjonijiet politici, kulur, fidi, sess, orjentazzjoni sesswali jew identita` tal-generu li minhabba fihom persuni ta' deskrizzjoni wahda bhal dawn ikunu suggetti ghal inkapacitajiet jew restrizzjonijiet li persuni ta' deskrizzjoni ohra bhal dawn ma jkunux suggetti

ghalihom jew ikunu moghtija privileggi jew vantaggi li ma jkunux moghtija lil persuni ta' deskrizzjoni ohra bhal dawn".

39. L-**artiklu 14 tal-Konvenzjoni** li jittratta l-projbizzjoni tad-diskriminazzjoni jistipula li:

> "It-tgawdija tad-drittijiet u libertajiet kontemplati f'din il-Konvenzjoni ghandha tigi assigurata minghajr diskriminazzjoni ghal kull raguni bhalma huma s-sess, razza, kulur, lingwa, religjon, opinjoni politika jew opinjoni ohra, origini nazzjonali jew socjali, assocjazzjoni ma' minoranza nazzjonali, proprjeta`, twelid jew status iehor";

40. Illi fir-rigward taz-zewgt (2) artikli fuq riprodotti s-sentenza tal-**Prim'Awla tal-Qorti Civili** fl-ismijiet **Michael Anthony Henley vs. Il-Prim Ministru *et***, datata l-**15 ta' Frar, 2002**, irriteniet is-segwenti:

> "Filwaqt illi l-artikolu 45 jipprojbixxi d-diskriminazzjoni fil-ligijiet in generali, fl-effetti taghhom u fl-applikazzjoni taghhom (ez. minn ufficjali pubblici), l-Artikolu 14 jiggarantixxi biss mid-diskriminazzjoni "it-tgawdija tad-drittijiet u libertajiet kontemplati (fil-) Konvenzjoni". Dritt jew liberta` li ma jaqax jew ma taqax ragjonevolment b'xi mod fl-ambitu ta' xi wiehed mill-Artikoli 2 sa 13 tal-Konvenzjoni ma jistax ikun is-suggett ta' tutela taht l-Artiklu 14";

41. Illi fis-sentenza tal-**Prim'Awla tal-Qorti Civili** fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. John Aquilina *et***, datata t-**23 ta' Lulju, 2008**, gie ritenut is-segwenti:

> "Illi biex jigi misharreg l-ilment taht l-artikolu 45 tal-Kostituzzjoni l-qorti jidhrilha xieraq li jinghad li llum il-gurnata hu stabilit sewwa li biex jitqies li jkun inghata trattament diskriminatorju kontra persuna jehtieg
>
> jirrizulta li: (a) jkun inghata lil persuna trattament differenti minn dak moghti lil persuna jew ghadd ta' persuni ohrajn (b) li jkunu fl-istess qaghda jew wahda li

tixbahha, (c) liema trattament differenti ma jkunx oggettivament jew ragonevolment misthoqq jew (d) jekk f'dak it-trattament tkun nieqsa l-proporzjonalita` bejn l-ghan mixtieq u l-mezz uzat";

42. Illi ghalhekk biex jigi applikat l-imsemmi artiklu 14 dan jinhtieg li jkun marbut ma xi artikolu iehor tal-Konvenzjoni;

Ikkunsidrat:

43. Illi minn ezami tar-rizultanzi jirrizulta li r-rikorrenti qed tallaccja l-imsemmi artiklu 14 mad-dritt taghha ghat-tgawdija tal-proprjeta` kif protetta mill-artiklu 1 tal-Ewwel Protokoll;

44. Illi fil-fehma tal-qorti l-artiklu 12 A tal-Kap 158 ma jiddiskriminax kontra r-rikorrenti peress li ma rrizultax li hi qed tircievi trattament divers minn dak ta' sidien ohra ta' proprjetajiet li huma wkoll milquta bl-applikazzjoni tal-artiklu 12 A tal-Kap 158 fuq indikat;

45. Illi *di piu`*, ma jirrizultax li tressqet l-ebda prova mir-rikorrenti li giet trattata b'mod diskriminatorju meta paragunati ma' sidien ohra fl-istess predikament;

46. Min-naha l-ohra l-qorti ssib li l-artiklu 45 tal-Kostituzzjoni mhux applikabbli ghall-fatti in dizamina *stante* li l-allegazzjoni tar-rikorrenti ma tiffigurax f'xi wahda mill-bazijiet ta' diskriminazzjoni espressament imsemmija fl-istess artiklu;

47. Illi konsegwentement din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti ma sofriet l-ebda ksur tad-drittijiet fundamentali kif protetti mill-artiklu 45 tal-Kostituzzjoni u mill-artiklu 14 tal-Konvenzjoni, u konsegwentement, it-13 l-eccezjoni sollevata mill-intimat Avukat Generali, (ara foll 15), ghandha tigi akkolta;

Ikkunsidrat:

C. L-Artiklu 1 tal-Ewwel Protokoll:

48. Illi dan l-artiklu jistipula s-segwenti:

> "Kull persuna naturali jew persuna morali ghandha d-dritt ghat-tgawdija pacifika tal-possedimenti taghha. Hadd ma ghandu jigi pprivat mill-possedimenti tieghu hlief fl-interess pubbliku u bla hsara tal-kundizzjonijiet provduti bil-ligi u bil-principji generali tal-ligi internazzjonali.
>
> "Izda d-disposizzjonijiet ta' qabel ma ghandhom b'ebda mod inaqqsu d-dritt ta' Stat li jwettaq dawk il-ligijiet li jidhrulu xierqa biex jikkontrolla l-uzu tal-proprjeta` skont l-interess generali jew biex jizgura l-hlas ta' taxxi jew kontribuzzjonijiet ohra jew pieni";

49. Illi fis-sentenza tal-**Qorti ta' Strasburgu** fl-ismijiet **Spadea and Scalabrino vs. Italy**, datata t-**28 ta' Settembru, 1995**, gie ritenut is-segwenti fir-rigward:

> "*The second paragraph reserves to States the right to enact such laws as they deem necessary to control the use of property in accordance with the general interest ... Such laws are especially common in the field of housing, which in our modern societies, is a central concern of social and economic policies ... In order to implement such policies, the legislature must have a wide margin of appreciation ... The Court will respect the legislature's judgement as to what is in the general interest unless that judgment is manifestly without reasonable foundation ... an interference must strike a fair balance between the demands of the general interest of the community and the requirements of the protection of the individual's fundamental rights ... There must be a reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aim pursued*;"

50. Illi fis-sentenza tal-istess **Qorti ta' Strasburgu** fl-ismijiet **Amato Gauci vs. Malta**, datata l-**15 ta' Settembru, 2009**, gie sottolineat is-segwenti:

> *"Any interference with property must also satisfy the requirement of proportionality. As the Court has repeatedly stated, a fair balance must be struck between the demands of the general interest of the community and the requirements of the protection of the individual's fundamental rights, the search for such a*

> *fair balance being inherent in the whole of the Convention. The requisite balance will not be struck where the person concerned bears an individual and excessive burden (see* ***Sporrong and Lönnroth*** *cited above, §§ 69 – 74, and* ***Brumãrescu v. Romania*** *(GC), no. 28342/95, § 78, ECHR 1999-VII)".*

Ikkunsidrat:

51. Illi mir-rizultanzi jirrizulta li r-rikorrenti gew kostretti jidhlu f'relazzjoni kuntrattwali ta' lokazzjoni ghal zmien indefinit mal-intimati Bonnett *nonostante* l-fatt li l-koncessjoni sub-enfitewtika kienet gia` ilha li skadiet ghal madwar seba' (7) snin meta iddahhal fis-sehh l-artiklu 12 A tal-Kap 158 hawn in dizamina;

52. Illi *stante* li s-sub-enfitewsi *de quo* kienet skadiet, allura l-intimati Bonnett lanqas biss kellhom drittijiet x'jivvantaw fuq l-appartament tar-rikorrenti mertu ta' din il-procedura;

53. Illi fid-dawl tal-emendi li sussegwentement gew *in vigore*, l-kirja giet li kienet tiggedded kull hmistax (15) -il sena u s-sid ma setghax jirrifjuta li jgedded l-istess kirja;

54.0. Illi f'dawn ic-cirkostanzi s-sid jista' biss jirriprendi l-pussess tal-proprjeta` tieghu bil-permess tal-Bord u dan, f'kazijiet limitatissimi u espressament specifikati bhal per ezempju:

54.1. Il-morozita` fil-hlas tal-kera;

54.2. Jekk inkwilin jonqos li josserva l-kundizzjonijiet tal-kirja;

54.3. Jekk l-inkwilin juza l-fond ghal skop li ma jkunx bhala residenza ordinarja tieghu;

Ikkunsidrat:

55. Illi fir-rigward tal-kera li r-rikorrenti kellha dritt ghaliha b'rizultat tal-applikazzjoni tal-artiklu 12 A tal-Kap 158, jinghad li din hi verament baxxa meta paragunata mal-kera li l-istess appartament jista' jgib fis-suq hieles, (ara foll 2 u foll 166);

Ikkunsidrat:

56. Illi jigi osservat ukoll li l-qaghda ekonomika tal-pajjiz illum hi ferm differenti minn dik li kienet fl-1979 meta originarjament gew introdotti l-emendi tal-Kap 158;

57. Illi in linea ma dawk l-emendi inkwilin li kien jikkwalifika fil-parametri hemm stipulati kellhu d-dritt ta' kirja wara li tiskadi l-koncessjoni enfitewtika temporanja li jkollu;

58. Illi fir-rigward sussegwentement il-kera tizdied kull hmistax (15) -il sena;

59. Illi jinghad ukoll li f'dawk ic-cirkostanzi s-sid ma kellu l-ebda dritt jiddeciedi xejn fir-rigward *stante* li l-awment kien wiehed awtomatiku kif stabbilit statutorjament;

60. Illi *di piu`*, s-sid tqieghed ukoll fil-posizzjoni zvantaggjata li lanqas biss seta' jkun jaf meta kien ser ikun jista' jirkupra l-proprjeta` tieghu;

61. Illi fis-sentenza tal-**Qorti ta' Strasburgu** fl-ismijiet **Saliba *et* vs. Malta**, datata t-**22 ta' Novembru, 2011**, l-istess qorti insinji ikkummentat hekk f'dan ir-rigward:

> "*... the rise in the standard of living in Malta over these decades and the diminished need to secure social housing compared to the post-war era ...*" u "*... it is clear that what might have been justified years ago, will not necessarily be justified today*";

62. Illi fil-kaz **Amato Gauci** fuq riferit, (ara paragrafu numru tnejn u hamsin, (50.)), fejn ukoll kien qed jigi impunjat l-artiklu 12 tal-Kap 158, l-istess **Qorti ta' Strasburgu** osservat is-segwenti:

> "*In the present case, having regard to the low rental value which could be fixed by the Rent Regulation Board, the applicant's state of uncertainty as to whether he would ever recover his property, which has already been subject to this regime for nine years, the lack of procedural safeguards in the application of the law and the rise in the standard of living in Malta over the past*

decades, the Court finds that a disproportionate and excessive burden was imposed on the applicant. The latter was requested housing accommodation to Mr and Mrs P. (see mutatis mutandis, ***Hutten-Czapska****, cited above §225). It follows that the Maltese State failed to strike the requisite fair balance between the general interests of the community and the protection of the applicant's right of property;*"

63. Illi ghandu jirrizulta pacifiku li l-istess ragunament uzat mill-**Qorti ta' Strasburgu** indikat fil-paragrafu precedenti japplika wkoll ghall-kaz hawn in dizamina;

64. Illi ghalhekk il-qorti odjerna hi tal-fehma li l-piz li s-sid rikorrenti *nomine* qed tintalab li ggorr hu wiehed eccessiv u sproporzjonat, u konsegwentement jikser l-Ewwel Artiklu tal-Ewwel Protokoll fuq citat mill-istess rikorrenti;

Ikkunsidrat:

D. Fir-Rigward tal-Intimati Bonnett:

65. Illi din il-qorti, kif *del resto* anke osservaw l-istess intimati Bonnett fir-risposta taghhom, (ara foll 17), tqis li fi procedura ta' natura kostituzzjonali, hu l-iStat li ghandu jgorr ir-responsabbilita` ghall-ksur ta' drittijiet fundamentali tal-parti leza;

66. Illi minkejja s-suespost, in-natura tar-rimedju mitlub mir-rikorrenti *nomine* jista' jwassal ghat-tnissil t'interess guridiku f'terzi persuni privati li potenzjalment jigu affettwati b'tali rimedji jekk il-kaz kostituzzjonali sollevat ikollu ezitu favorevoli ghar-rikorrenti;

67. Illi jirrizulta li dan hu proprju l-kaz fil-procedura odjerna fejn it-tieni (2) talba tar-rikorrenti, (ara foll 3), ghal rimedju ghall-allegat ksur ta' drittijiet fundamentali jolqot direttament lil dawn l-intimati peress li r-rikorrenti *nomine* qed titlob fost l-ohrajn:

67.1. L-izgumbrament tal-intimati Bonnett mill-appartament in dizamina; jew

67.2. Li l-istess intimati jew l-aventi kawza taghhom ma jibqghux jaghmlu uzu u/jew jiehdu beneficcju mill-istess artiklu fuq riferit - l-artiklu 12 A tal-Kap 158;

68. Illi in vista tal-premess ghandu jkun pacifiku li l-intimati Bonnett ghandhom l-interess guridiku mehtieg biex ikunu parti f'din il-procedura u jiddefendu l-posizzjoni taghhom fir-rigward;

69. Illi konsegwentement, ghandhom jigu respinti r-risposti kollha tal-intimati Bonnett;

Ikkunsidrat:

E. Rimedju:

70. Illi f'dan ir-rigward issir referenza ghas-sentenza tal-**Qorti Kostituzzjonali** fl-ismijiet **Josephine Azzopardi** ***et*** **vs. Onorevoli Prim Ministru** ***et,*** datata l-**25 t'April, 2018**, li f'dan ir-rigward irriteniet is-segwenti:

> "Tghid sew ir-rikorrenti illi l-likwidazzjoni tal-kumpens ghandha timmira lejn *resitutio in integrum* biex ir-rimedju jkun shih u effettiv, u ghal dan il-ghan ghandhom jinghataw kemm danni pekunjarji kif ukoll danni non-pekunjarji;
>
> "Madankollu hu minnu wkoll illi l-artiklu 1 tal-Ewwel Protokoll ma jiggarantix illi, meta ligi tkun saret biex taqdi htiega socjali ghall-kontroll tal-uzu tal-proprjeta`, s-sid ghandu jkollu dhul mill-proprjeta` daqskemm jirrendi s-suq hieles";

71. Illi l-istess **Qorti Kostituzzjonali** indikata fil-paragrafu precedenti, ghamlet ukoll elenku tal-fatturi relevanti li ghanhdom jittiehdu in konsiderazzjoni ghal likwidazzjoni ta' kumpens xieraq, (ara foll 8 u 9 tal-imsemmija sentenza), u a skans ta' ripetizzjoni inutili u dilungar bla bzonn din il-qorti tirreferi ghall-istess u taghmilhom taghha;

72. Illi applikati l-istess fatturi ghall-kaz odjern, u wara li qieset ic-cirkostanzi kollha tal-kaz, din il-qorti hi tal-fehma li l-kumpens ta'

hamest elef euro, (€5,000.00), bhala **danni morali** ghandu jkun xieraq u sufficjenti;

73. Illi *di piu`* din il-qorti thoss ukoll li bhala kumpens ghal **danni pekunjarji** soffert mir-rikorrenti *nomine*, l-ammont ta' hmistax -il elf euro, (€15,000.00), ghandu wkoll ikun xieraq u sufficjenti;

74. Illi rigward l-izgumrament tal-intimati Bonnett kif mitlub mir-rikorrenti *nomine* issir referenza ghas-sentenza tal-**Prim'Awla tal-Qorti Civili (Sede Kostituzzjonali**) fl-ismijiet **Gevimida Limited vs. Carmen Fenech et**, datata s-**16 ta' Novembru, 2017:**

> "Fid-dawl tas-sentenzi tal-Qorti ta' Strasburgu moghtija kontra Malta stess, citati aktar il-fuq, il-Qorti tqis illi hu parti krucjali tar-rimedju xieraq li din il-Qorti ghandha tordna ... l-izgumbrament ta' Fenech, u dan biex is-socjeta` rikorrenti tkun tista' tirriprendi l-pussess tal-proprjeta` taghha, anke jekk l-intimata Fenech m'ghandiex akkomdazzjoni alternattiva il-ghaliex, kif inghad fis-sentenza citata, ghandu jkun l-iStat li jirrisolvi din il-problema bir-riallokazzjoni tal-inkwilin, u mhux ic-cittadin privat;"

75.0. Illi fid-dawl tal-insenjament guridiku fuq espress din il-qorti ghandha:

75.1. Tiddikjara li r-rikorrenti *nomine* ghandha tirriprendi l-pussess tal-imsemmi appartament mertu ta' din il-procedura;

75.2. Tordna ghalhekk li l-izgumbrament tal-intimati Bonnett mill-istess appartament;

Ikkunsidrat:

76.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti *proprio et nomine* ipprovat *in parte*, kif fuq indikat, it-talbiet taghha, u konsegwentement:

DECIDE:

76.1. Takkolji l-ewwel (1) eccezzjoni preliminari tal-intimati Prim Ministru et, (ara foll 12), u in vista tal-artiklu 181 B tal-Kap 12, tiddikjara li l-Prim Ministru u l-Ministru tal-Gustizzja, Kultura u Gvern Lokali m'humiex il-legittimi kontradritturi f'din il-procedura u ghalhekk, tilliberhom mill-osservanza tal-gudizzju;

76.2. Illi l-ispejjez konnessi ma din l-eccezzjoni preliminari jkunu a karigu tar-rikorrenti *proprio et nomine*;

76.3. Takkolji t-tielet (3), il-hdax (11), u t-tlettax (13) -il eccezzjoni tal-intimat Avukat Generali, (ara foll 13 u 15);

76.4. Tirrespingi l-eccezzjonijiet l-ohra kollha rimanenti tal-intimat Avukat Generali;

78.5. Tirrespingi l-eccezzjonijiet kollha tal-intimati Bonnett, (ara foll 17);

76.6. Takkolji limitatament l-ewwel talba tar-rikorrenti *nomine*, (ara foll 3), fid-dawl tas-suespost u tiddikjara li l-istess rikorrenti *nomine* soffriet lezjoni tal-Ewwel Artiklu tal-Ewwel Protokoll tad-Konvenzjoni u konsegwentement ukoll tiddikjara li l-artiklu 12 A tal-Kap 158 ma jistax jigi applikat fil-konfront taghha;

76.7. Takkolji t-talba tar-rikorrenti *proprio et nomine* ghall-izgumbrament tal-intimati Bonnett;

76.8. Tordna ghalhekk l-izgumbrament tal-intimati Vincent, Carmelo u Emmanuel Bonnett mill-appartament numru 25, Blokka 'C', *St. Julian's Court*, Triq is-Sur Fons, San Giljan;

76.9. Takkolji t-talbiet l-ohra tar-rikorrenti *nomine*;

76.10. Tikkundanna lill-intimat Avukat Generali biex ihallas lir-rikorrenti *nomine* s-somma ta' €15,000.00 bhala danni pekunjarji;

76.11. Tikkundanna wkoll lill-istess intimat Avukat Generali biex ihallas lir-rikorrenti *proprio et nomine* is-somma ta' €5,000.00 bhala danni morali;

76.12. Illi l-kumplament tal-ispejjez ta' din il-procedura jinqassmu bejn l-intimat Avukat Generali u l-intimati Bonnett fejn tal-ewwel jaghmel tajjeb ghal zewg terzi (2/3) mill-istess spejjez rimanenti u tal-ahhar jaghmlu tajjeb ghat-terz (1/3) rimanenti.

____

Onor. Imhallef Silvio Meli

DECIZJONI FINALI